

การสร้างเครื่องมือวัดสมรรถนะการปฏิบัติการพยาบาลจิตเวช ของนักเรียนพยาบาลกองทัพบก

Development of the instrument for measuring Psychiatric Nursing Practice Competency in Army Nursing Students

บทความวิจัย

อรวรรณ จุลวงษ์* พจนา เปลี่ยนเกิด**

สมพิศ เกิดศิริ** อัญชิตา สระแก้ว**

Orawan Julawong, R.N., M.S., Ph.D.,* Podchana Pliankerd, R.N., M.Sc.**

Sompis Kerdsiri, R.N., M.S.N.,** Auntida Sraekaw, R.N., M.S.N.**

บทคัดย่อ

วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบกเป็นสถาบันที่ผลิตพยาบาลเพื่อตอบสนองความต้องการของกองทัพและสังคม โดยมีการจัดการเรียนการสอนมุ่งสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้มีความพร้อมในการช่วยเหลือผู้ป่วยในทุกสถานการณ์ การจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาเฉพาะทางการพยาบาลโดยเฉพาะด้านการพยาบาลจิตเวช ได้จัดให้มีการเรียนการสอนภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ โดยมุ่งเน้นพัฒนาผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (มคอ.) อย่างไรก็ตามจากผลการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนพบว่าผู้เรียนยังขาดการเรียนรู้บางสมรรถนะซึ่งอาจเนื่องจาก ลักษณะวิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีความเฉพาะของสมรรถนะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติและโดยเฉพาะอย่างยิ่งปฏิบัติการพยาบาลจิตเวชซึ่งต้องอาศัยเทคนิคการพยาบาลที่แตกต่างกับการดูแลผู้ป่วย และการศึกษาวิจัยที่ผ่านมา พบว่ายังไม่มีการศึกษาสมรรถนะด้านการปฏิบัติการพยาบาลจิตเวชที่ชัดเจน ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการสร้างเครื่องมือวัดสมรรถนะด้านการปฏิบัติการพยาบาลจิตเวชในนักเรียนพยาบาลกองทัพบก เพื่อให้เห็นภาพรวมของสมรรถนะที่พึงมีตามกรอบวิชาชีพพยาบาลและมีความสอดคล้องกับระบบการจัดการศึกษาของสถาบันในระดับอุดมศึกษา วัตถุประสงค์ : เพื่อสร้างเครื่องมือวัดสมรรถนะการปฏิบัติการพยาบาลจิตเวชของนักเรียนพยาบาลกองทัพบกการออกแบบการวิจัย : เป็นการวิจัยและพัฒนา การดำเนินการวิจัย : แบ่งเป็น 4 ระยะ ประกอบด้วย ระยะ (1) ศึกษาองค์ประกอบของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะการปฏิบัติการพยาบาลจิตเวช (2) พัฒนาเครื่องมือวัดสมรรถนะปฏิบัติการพยาบาลจิตเวช (3) นำเครื่องมือไปทดลองใช้ และ (4) ประเมินประสิทธิผลของเครื่องมือ การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) การคำนวณหาค่าความคิดเห็น (Percentage agreement) การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และทดสอบความเชื่อมั่นโดยสัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบาค ผลการวิจัย : องค์ประกอบของเนื้อหาเครื่องมือวัดสมรรถนะการปฏิบัติการพยาบาลจิตเวช แบ่งเป็น 7 สมรรถนะหลักซึ่งประกอบด้วยสมรรถนะย่อย 60 ข้อ คำนวณค่าความตรงของเนื้อหา คิดเป็นร้อยละ 94.6 ทดสอบค่า IOC รายข้อของแต่ละสมรรถนะได้ มากกว่า 0.5 ส่วนการทดสอบความเชื่อมั่นได้ค่าความเชื่อมั่นโดยรวม เท่ากับ 0.82 ผลการวิจัยนำไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้ครอบคลุมสมรรถนะทุกด้านในการปฏิบัติการพยาบาลจิตเวช ตลอดจนการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

คำสำคัญ : เครื่องมือวัดสมรรถนะปฏิบัติการพยาบาลจิตเวช, นักเรียนพยาบาลกองทัพบก

Corresponding Author: *พันโทหญิง ดร. อาจารย์ภาควิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก

**อาจารย์ภาควิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก

Abstract

The Royal Thai Army Nursing College has, as its mission, the production and development of the best trained professional nurses with the capability to provide the very best care in all patient situations. The learning and teaching process emphasizes not only theory, but also the practical application of theory. The psychiatric nursing practicum is one of several major nursing components in the curriculum of the RTANC. Although the RTANC curriculum continues to meet all the required general educational standards, and has an effective student evaluation process based on the Thailand Qualification Framework (TQF) which focuses on the quality of students effective learning process, there are some issues, and learning areas not covered by TQF that are required for nurses to be considered completely competent in psychiatric nursing. The nursing profession is different from other professions in that it requires not only theoretical knowledge, but also particular skills in practice, especially during the psychiatric nursing practicum. Furthermore, no previous studies have discussed development of an instrument for measuring psychiatric nursing competency during the practicum. Researcher's team is interested in developing an instrument to measure such nursing competency in order to document and clarify all competencies related to psychiatric nursing practice, and determine the consistency of the competencies based on TQF and the nursing competency framework of the Thailand Nursing Council. Purpose: was to develop the instrument measuring psychiatric nursing practice competency in Army nursing students. Research design: research & development design. Methods: there were 4 phases which included (1) literature review of psychiatric nursing competency and related others., (2) developing the instrument for measuring psychiatric nursing practice competency, (3) try out the instrument and (4) testing the reliability of the instrument by applying alpha conbrach coefficient. Data analysis: Content analysis, percentage agreement, and IOC testing for content validity of the instrument. Alpha conbrach correlation coefficient was applied for reliability testing of internal consistency of the instrument. Result: The psychiatric nursing practice competency instrument consists of 7 content areas with 60 items. Percentage agreement of content validity was 94.6 which is acceptable. IOC testing was > 0.5 for all items. The overall reliability was 0.82. Conclusion: The study finding will be a guideline for improving class and clinical teaching strategies in order to provide all the practice competencies required for students leading to an effective evaluation of the practicum learning process of army nursing students.

Keywords: Psychiatric nursing practice competency instrument, army nursing students